

Bruselj, 27. november 2019
(OR. en)

13881/19

SPORT 96
JEUN 127
SOC 732
EMPL 555
SUSTDEV 158
SAN 461

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13351/1/19 REV 1
Zadeva:	Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o varstvu otrok v športu

V prilogi vam pošiljamo sklepe o varstvu otrok v športu, ki so jih Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta (izobraževanje, mladina, kultura in šport), sprejeli na zasedanju 21. in 22. novembra 2019.

Varstvo otrok v športu

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta –

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA
UGOTAVLJAJO NASLEDNJE:

1. Varstvo otrok v športu je predpogoj, da otroci uživajo v športu kot prostočasni dejavnosti in se razvijajo kot športniki. Poleg tega je pomembno, da že v otroštvu privzamemo aktiven življenjski slog. Ukvarjanje s športom v zgodnji starosti lahko dolgoročno prispeva k zdravju, dobremu počutju in delovni sposobnosti državljanov, njihovemu socialnemu vključevanju, pa tudi k razvoju kompetenc ter znanj in spretnosti, vključno z aktivnim državljanstvom.
2. Podlaga za pravni okvir za varstvo otrok je odstavek 1 19. člena Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah¹. Poleg tega je v Listini EU o temeljnih pravicah opredeljeno, da imajo otroci pravico do potrebnega varstva in skrbi za zagotovitev njihove dobrobiti. V skladu s členom 165 PDEU je varovanje telesne in moralne integritete športnikov, zlasti najmlajših, način za razvijanje evropske razsežnosti v športu in kot tako poseben cilj ukrepanja Unije na področju športa.
3. Varstvo otrok v športu bi bilo treba razumeti širše, in sicer kot varstvo otrok pred nevarnostmi, zlorabami, nasiljem, izkoriščanjem in zanemarjanjem. Pojem varstva otrok vključuje niz ukrepov, ki pripomorejo k temu, da pridobijo vsi otroci, ki se športno udeležujejo, pri tem udejstvovanju pozitivne izkušnje.

¹ „Države pogodbenice bodo z vsemi ustreznimi zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi varovale otroka pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, vštevši spolne zlorabe, medtem ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj.“

4. Države članice so priznale, da je varno okolje predpogoj za večjo telesno dejavnost otrok, in v zadnjih letih sprejele več konkretnih ukrepov za izboljšanje varnosti športnih dejavnosti za otroke, med drugim so izboljšale zakonodajo in vzpostavile ciljno usmerjene projekte.
5. Na ravni EU si države članice izmenjujejo dobre prakse, financirani pa so bili tudi različni projekti v okviru programa Erasmus+ ter programa za pravice, enakost in državljanstvo. Vseeno pa bi bilo treba delo in prizadevanja v zvezi s tem še okrepiti.

MENIJO NASLEDNJE:

6. Države članice bi morale še naprej imeti ključno vlogo pri strateškem razvoju politike ter zagotavljati ustrezen zakonodajni in politični okvir za varstvo otrok, tudi na področju športa.
7. Za doseganje trajnostnih rezultatov na tem področju je potrebno tesno sodelovanje vladnih in nevladnih organizacij na vseh ravneh. Program Erasmus + in drugi instrumenti financiranja EU lahko zagotovijo dodatna sredstva za lažje izvajanje projektov in drugih pobud za varstvo otrok v športu.
8. Za razvijanje ukrepov za varstvo otrok v športu je potrebno sodelovanje z različnimi sektorji, kot so izobraževanje, zdravstvo, socialne storitve, pravosodje, kazenski pregon in mladi. Prav tako je potrebno sodelovanje različnih akterjev, tudi šol, športnih organizacij in klubov, družin, zdravnikov, trenerjev, učiteljev, športnih uradnikov in vrstnikov.
9. Smernice politike, ki so jih oblikovale mednarodne organizacije za prepoznavanje, preprečevanje in reševanje problemov, povezanih z varstvom otrok v športu, bi bilo treba učinkoviteje razširjati, izvajati in spremljati².

² Na primer Mednarodna varovala Unicefa za otroke v športu (2016), Priporočila Mednarodnega združenja za mladinske športe glede varstva otrok, pobuda Sveta Evrope „Spregovori“ ter okvir Mednarodnega olimpijskega komiteja za varstvo športnikov pred nadlegovanjem in zlorabami v športu.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI IN NA USTREZNIH RAVNEH:

10. zagotovijo ustrezen pravni in politični okvir, ki vključuje tudi preventivne pozitivne ukrepe in po potrebi postopke sankcij, s katerim se lahko podpre razvoj celovitih praktičnih ukrepov, namenjenih reševanju vprašanja varstva otrok v športu;
11. razmislijo o uvedbi in krepitvi ozaveščanja ter začetnih in stalnih ukrepov za izobraževanje in usposabljanje – kot so smernice politike, izobraževalne zbirke orodij, kodeksi ravnanja, kampanje in izmenjava najboljših praks in izkušenj –, namenjenih otrokom, družinam, športnim organizacijam, prostovoljcem, trenerjem, inštruktorjem, učiteljem in mladinskim delavcem, ki delajo z otroki v športu, da bi preprečili fizično in čustveno nasilje in zlorabe;
12. sodelujejo s športnimi organizacijami pri oblikovanju ukrepov za varstvo otrok v športu, kot so izobraževalni programi, kodeksi ravnanja, spremljanje ter smernice in postopki za preprečevanje nasilja in zlorab, vključno s sistematičnim preverjanjem kazenskih evidenc³ za športne delavce in prostovoljce, kjer je to primerno, ter za ravnanje v primeru obtožb, izvajanje ustreznih nadaljnjih ukrepov in zagotavljanje potrebne podpore otrokom;
13. pregledajo možne ukrepe pri dodeljevanju javnih sredstev na podlagi zaveze organizacij za izpolnitev ukrepov za varstvo otrok v športu;
14. vzpostavijo in dvignejo ozaveščenost ter optimizirajo učinkovitost obstoječih komunikacijskih kanalov za varstvo otrok in mehanizma za poročanje, ki jih lahko uporabijo otroci, ki se soočajo z nasiljem in/ali zlorabami v športu, ali odrasli, ki so priča tovrstnemu nasilju in/ali zlorabam. Ta orodja lahko vključujejo telefonske številke za pomoč, klepetalnice ali spletne strani.

³ Direktiva 2011/93/EU o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji, zlasti člen 10 direktive.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

15. v skladu z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo zbirajo in izmenjujejo podatke, kadar je to mogoče, o nasilju nad otroki in njihovi zlorabi ter spodbujajo uporabo instrumentov za spremljanje, s katerimi se ocenjuje razširjenost vseh vrst morebitnih nevarnosti za varstvo otrok v športu, ter za spremljanje učinkovitega izvajanja ustreznih politik in postopkov;
16. podpirajo, spodbujajo in razširjajo študije in publikacije o varstvu otrok v športu;
17. spodbujajo izmenjavo primerov najboljše prakse, zlasti s strani športnih organizacij in nacionalnih organov, o varstvenih ukrepih, vključno s preventivnimi ukrepi za varstvo pred spolnim nasiljem in zlorabo, spodbujanju strpnega in spoštljivega vedenja v športu ter preprečevanju ustrahovanja;
18. spodbujajo sodelovanje z mednarodnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami, kot sta Svet Evrope in Unicef;

POZIVAJO ŠPORTNO GIBANJE, NAJ:

19. zagotovi, da so otroci v športu varni in da se varno počutijo, da so slišani ter da se z njimi ravna pravično in spoštljivo, da bi jim pomagali graditi zdravo samozavest, po potrebi v sodelovanju z državami članicami;
20. po potrebi zagotovi, da se v katerem koli konkurenčnem okviru upoštevajo stopnje rasti otrok in razlikovanje med spoloma;
21. izvaja ustrezne varstvene postopke, s katerimi bi preprečili tveganje, da bi otroci utrpeli fizične ali čustvene bolečine;

22. razvije usposabljanje in jasne sklope smernic in predpisov, da se zagotovi, da športne organizacije učinkovito obravnavajo vprašanja varstva otrok in sprejmejo ukrepe, kot je imenovanje neodvisnega varuha človekovih pravic, ki ga zavezuje načelo zaupnosti, kot kontaktne osebe za otroke, ki se soočajo z nasiljem in/ali zlorabo v športu;
 23. v skladu z ustreznimi pravnimi okviri izvaja varnostna preverjanja, tudi v primerih čezmejne mobilnosti, športnih delavcev in po potrebi prostovoljcev, ki delajo z otroki;
 24. sodeluje z organi kazenskega pregona, agencijami in organizacijami, odgovornimi za varstvo otrok, zlasti za podporo otrokom, ki so žrtve.
-

A. Opredelitve pojmov

Za namene teh sklepov Sveta velja naslednje:

1. „varstvo otrok v športu“ pomeni zagotavljanje varstva vseh otrok pred fizičnimi in čustvenimi bolečinami, zlorabami, nasiljem, izkoriščanjem in zanemarjanjem. Zajema varstvo otrok in spodbujanje njihovega dobrega počutja;
2. „varstvo otrok“ pomeni varstvo posameznika, za katerega je bilo ugotovljeno, da je izpostavljen tveganju zlorab, nasilja, izkoriščanja in zanemarjanja.

B. Referenčni dokumenti

Svet ob sprejetju teh sklepov opozarja zlasti na naslednje referenčne dokumente:

Evropska unija

1. Direktiva Sveta 94/33/ES z dne 22. junija 1994 o varstvu mladih ljudi pri delu
2. Direktiva 2011/93/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji
3. Bela knjiga o športu (2007)
4. Sklepi Sveta o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti (HEPA) (2012/C 393/07)
5. Priporočilo Sveta o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti v različnih sektorjih (2013/C 354/01)
6. Sklepi Sveta o spodbujanju motoričnih spretnosti otrok ter telesnih in športnih dejavnosti za otroke (2015/C 417/09)

7. Priporočila strokovne skupine o zaščiti mladih športnikov in varstvu otrokovih pravic v športu
8. Varstvo otrok v športu: Primerjalna študija, ki sta jo izvedla družba Ecorys in Univerza Thomas More
9. Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev
10. Listina EU o temeljnih pravicah, zlasti člen 24
11. Direktiva 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj

Združeni narodi

12. Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah (1989)
13. Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti cilj 16.2 v zvezi z nasiljem nad otroki
14. Mednarodna listina o telesni vzgoji, telesni dejavnosti in športu – Unesco SHS/2015/PI/H/14 REV, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409/PDF/235409eng.pdf.multi>
15. Akcijski načrt iz Kazana – Mednarodna konferenca ministrov in visokih uradnikov, pristojnih za telesno vzgojo in šport (6. MINEPS) (Kazan, Ruska federacija, 2017) – Unesco SHS/2017/PI/H/14 REV.

Svet Evrope

16. Priporočilo CM/Rec(2010)9 Odbora ministrov državam članicam o revidiranem Kodeksu športne etike
17. Priporočilo CM/Rec(2012)10 Odbora ministrov državam članicam o varstvu otrok in mladih športnikov pred nevarnostmi, povezanimi z migracijo

18. Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem, CETS št. 201
 19. Evropska konvencija o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, CETS št. 126
 20. Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi, CETS št. 197, Varšava, 16. 5. 2005, str. 1–21
 21. Evropska socialna listina, CETS št. 35, revidirana CETS št. 163
-